

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Almus Spiritus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

JOANNIS PIERII VALERIANI HIEROGLYPHICORUM

LIBER XXXVI.

DE DIGITIS ET MENSURIS.

Ex sacris Ægyptiorum Literis.

AD ERUDITUM VIRUM FRANCISCUM ROBORTELLUM, IN ACADEMIA
PATAVINA BONARUM LITERARUM PUBLICUM
PROFESSOREM.

Ulmo super scripta tua omnisaria doctrina plenissima, & utriusque lingue ornatissima, summa cum voluptate legerem: incidisseque in observationes eas, quas doctissimo viro Joanni Suerio scripseras: duplici sum dolore affectus, ob amici memoriam, qui tam miserabiliter nobis crepuit, noctu in habitatione sua clam trucidatus: deinde commentario eo amissa, quod amicitia vestra pignus paulo ante illi recognoscendum dedimus, sed adhuc absque titulo: ita duplici hac iactura & amici, & libelli facta, summo opere dolere cogor, quod potuisses doni ejus haeres esse. Ne vero amplius hoc accideret, cepi ante omnia commentariis omnibus titulum inscribere, & cum magni nominis Philosopho Bernardino Tomitano de digitorum numeris libellum inscripserim, superesse vidi alterum de digitorum mensuris, eumque ne amicos nimium obtundere, tibi, Franciscus Robortelle doctissime, commendavi: quamvis partem hanc prateriturus eram, quod ea parum sua vis videbatur, verebarque ne imago sine eadem toties repetita, satiaret potius quam oblectaret. Partem tamen hanc omni jure tuam non modo legendam, verum etiam examinandam tibi commendabo, quod id in animum induxi meum, eventurum, ut quem admodum ego doctrinam tuam mihi laudi fore persuadeo, tu quoque pro animi tui candore preces ad rem tuam facere, ut quicquid ego scribere sum aggressus, id tui, & aliorum amicorum operam politius fiat. Vera enim necessitudinis ea lex est, ut amicorum existimationem non secus, ac si eadem nobiscum inebatur navi, nobiscum identidem & servari, & omne periculum adire judicemus.

De digito
communi-
ter.

Debuerant quidem digiti in Manuum commentarium, sed quoniam tam varia tamque multiplex est eorum materia, quam comprehenderunt, ut iidem ipsi uno nequiverint commentario coarctari: necesse fuit eorum argumenta dividere, quorum alter liber circa numeros verberetur, cumque numeri quoque ipsi sua gerant hieroglyphica, separatim de numeris per digitorum gestulationem significatis, & quorundam etiam numerorum intellectu mystico, differendum fuit. Alter hic de digito communiter, ad rem pertinet hieroglyphica. Demum, quia digitus idem dimensionem præcipue significat, eamque creat, addenda erunt dimensionum & species & significatio, cum quæ peculiariter quisque sibi digitus comparaverit, ad calculum examinaverimus.

ALMUS SPIRITUS. CAP. I.

Luc. xi.

UT vero rem auspicius exordiamur, ad alium conversi Spiritum, qui nos afflet, eum dicemus in Divinis literis per digiti hieroglyphicum & intelligi, & nominari. Evangelio autem, omni sumnota dubitatione, ut cum Astartor dicit: *Si in digito Dei ejicio demonia, profecto venit in vestrum Dei.* Quo loco D. Gregorius ex eo manifestum esse ait *Digitum pro sancto Spiritu accipi: quod cum* Marcus

A Marcus posuerit, Si in digito Dei, alius Evangelista dixerit, Si ego in Spiritu Dei. Porro in precibus, quas certo anni tempore almo huic Spiritui allegamus, Dextera Dei digitum eum appellamus. Præterea D. Hieronymus eo opusculo, cui de Divinitatis essentia titulus est, digitum unitatis numero, pro almo eo divinoque Spiritu accipi debere profiteretur, quo lex in duabus tabulis in monte Sina scripta fuerit: ipse enim, ut idem ait, scripsit, qui & dictavit.

PROPHETÆ. CAP. II.

Número vero multitudinis digiti sunt Prophetæ, per quos Spiritus idem almus libros Legis afflatu suo conscripsit: unde Davides, Videbo calos tuos, opera digitorum tuorum, ubi per cælos ipsam Prophetarum incitationem accipiunt, qua correpti, admiranda tot oracula de divinis humanisque rebus in posteros consparsi. Sunt qui Palmographum dicant ad historicum sensum simpliciter respexisse, per digitum tamen virtutem Dei exponant. Unde Magi Pharaonis cum Moseos miraculis cederent, Digitus Dei est, dicebant: ubi pars pro toto, digitus pro manu: nam omnino manus, ut loco suo dictum, confecti operis hieroglyphicum est. In mundi vero totius fabrica, nihil cælo ipso admirabilius.

MEDITATIO, VEL ULTIMO. CAP. III.

Quod si hominem digitos aut unguis suos commorquentem pictum sculptumve inspexeris, scias eo gestu, alias quidem meditationem, profundumque ad ecstasim usque cogitatum intelligendum: alias vero penitentiam facti, ulciscendive minas. Illud significatum apud Persium & Horatium habes, quorum alter dicit: Nec pluteum cedit, nec demorsos sapit unguis: alter & in versu faciendo: Sape caput scaberet, vivos & roderet unguis. utimum apud Propertium habes: Ungue meam morso saepe querere fidem. sed hæc omnibus notissima præterimus.

Digitos commorquentis, qui

LASCIVA MOLLICIES. CAP. IV.

Aspicias forte statuam saltatorio gestu positam, ritu barbarico adornatam, digitis supra caput veluti argutum aliquid crepitantibus, ea hieroglyphice lascivas mollicies, & enervatæ nequitie delicias indicat. Et uno digito caput scalpere delicatæ admodum molliciei signum est, quod Cn. Pompejo vitio datum, usque ad inimicorum publicum cavillum, ait Plutarchus: quo super gestu Juvenalis etiam mordaciter jocus, cum dixit: Qui digito scalpunt uno caput. Pluribus vero modis hæc in digitis mollicies notata gestulatione, munditia nimia, ornatu gemmarum annulorumque sumptuoso, motuque ad mimicum propius accedente. Quare Chilonis Lacedæmonii dictum est, inter loquendum manum moveri non debere. Et Hebraico proverbio dicitur, Strultum digito loqui,

Plutar. in vita Pompei dicitur nimirum a Calvo Poeta. Juven. Sat 9. Juvenalis: Chilonis & Hebraeorum dicitur, Strultum digito loqui,

SOCIETAS. CAP. V.

Licet in duabus confertis manibus fidei fœderumque hieroglyphicum locupletius habeatur, non est tamen illud dissimulandum, quod de pollicibus est a Cornelio Tacito traditum: morem quippe fuisse Regibus quorundam barbarorum, quotiens in societatem coirent, applicare dexteras, mos antipollicesq; inter se vincire, modoque perstringere, & ubi max sanguis extremos pervenisset, quum, levi

Fœderis percussio dicitur, quum, levi